

N. Raos *

Institut za medicinska istraživanja i
 medicinu rada
 Ksaverska cesta 2, p.p. 291
 10 001 Zagreb

100 godina Zavoda za kemiju i biokemiju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Izdavač: Sveučilište u Zagrebu – Medicinski fakultet, Zagreb; godina: 2018.; glavni urednik: Jasna Lovrić; grafička priprema i tisak: Denona d. o. o., Zagreb; broj numeriranih stranica: 185; uvez i tisak: broširano, četverbojno, 22 × 27 cm; ISBN: 978-953-6255-74-0.

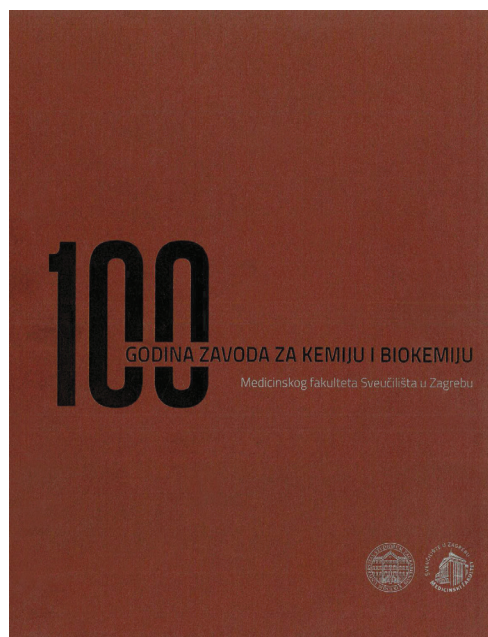
Izgubljena povijest. Tako glasi naslov članka što sam ga davno, u listopadu 2005. godine, objavio u ovom časopisu, u rubrici Mišljenja i komentari. Što će se u svima nama, hrvatskim kemičarima, znati za stotinu godina? Samo ono što smo o sebi ili što su drugi o nama napisali. Sve drugo ostat će zauvijek izgubljeno u tami vremena.

Stoga bi već zbog toga trebalo pozdraviti izdavanje ove prigodne monografije, monografije koja povezuje povijest sa sadašnjošću, jer bez te veze – stara je mudrost – ne može biti ni budućnosti.

No da budem sasvim konkretan. Ova vrlo informativna, a prije svega vrlo pregledna knjiga ima tri dijela. Prvi dio ("Povijest i razvoj Zavoda za kemiju i biokemiju") obuhvaća 57, drugi dio ("Zavod za kemiju i biokemiju danas") 53, a treći dio ("Uloga Zavoda u osnivanju i suradnji s drugim visokoškolskim ustanovama") 23 stranice. Tome trebati dodati još i Dodatke od 40 stranica, u kojem se nalaze popisi svih diplomskih (66) i magistarskih (77) radova te doktorskih disertacija (86) što su napravljene na Zavodu ili su njegovi nastavnici bili mentori – sve u svemu 229 kvalifikacijskih radova u stotinu godina postojanja i djelovanja. Usto se u Dodatcima nalazi i popis svih nastavnih i stručnih izdanja (udžbenici, skripte, priručnici, prijevodi stranih udžbenika...) Zavoda za kemiju i biokemiju po istom kriteriju, uz album povijesnih fotografija.

Knjiga je napisana kao zbirka eseja više autora, razumije se, uz mnoštvo tablica, popisa, fotografija suradnika i događanja te faksimila povijesnih dokumenata. Naročito su me se dojmila sjećanja na nastavnike i voditelje Zavoda, Tomislava Pintera (iz pera Drage Grdenića) te Mihovila Proštenika (napisao Milivoj Popović), jer je tu riječ o povijesnim dokumentima iz prve ruke. Svakako su za pohvalu i životopisi svih prijašnjih (str. 20 – 42) te sadašnjih (str. 88 – 102) nastavnika. Da bi priča bila ispričana do kraja, nisu izostavljeni ni kratki životopisi s fotografijom sadašnjeg sunastavnog osoblja – što je vrlo korisno za studente no i za svakoga tko se zbog ovog ili onog razloga nađe u prostorijama sada već stogodišnje "Katedre za medicinsku kemiju, biokemiju i kliničku kemiju" zagrebačkoga Medicinskog fakulteta.

Takvome će, koji hoće surađivati s tamošnjim biokemičarima, još korisniji biti pregled sadašnje djelatnosti Zavoda iz pera njegove

predstojnice i urednice publikacije Jasne Lovrić te znanstvenih postignuća njegovih suradnika (prilog Jelke Petrak) uz vrlo informativan popis svih aktivnih domaćih i inozemnih znanstvenih projekata (str. 79 – 83). Čitatelj usto može saznati kako o sadašnjoj i prijašnjoj nastavnoj aktivnosti Zavoda tako i o stanju knjižnog fonda njegove knjižnice, o studentima nagrađenima Rektorovom nagradom... Sve u svemu nema aspekta djelovanja u stotinu godina postojanja te sastavnice Medicinskog fakulteta koji nije iscrpno i – moram naglasiti – upravo pedantno prikazan.

Treći dio, koji se bavi suradnjom Zavoda s drugim ustanovama u Hrvatskoj, vrlo je zanimljiv jer pokazuje njegovu ulogu u širenju kemijskog i biokemijskog znanja u našoj sredini. Tu se rasvjetljuju veze sa zagrebačkim Stomatološkim fakultetom i Zdravstvenim veleučilištem te medicinskim fakultetima u Splitu, Rijeci i Osijeku. Time knjiga dobiva širi značaj, jer poprima obilježja studije o nastavi biokemije te biokemijskih istraživanja u Hrvatskoj.

Na kraju treba reći nešto i o grafičkom izgledu knjige. U pogledu dizajna knjiga je za svaku pohvalu, što se nikako ne bi moglo reći za kvalitetu tiska. Mnoge su fotografije mutne, čemu je očit uzrok pomak boja. To se pak najvjerojatnije dogodilo zbog nekondicioniranog papira. Šteta. Jer da toga nema mogao bih zaključiti ocjenu knjige izdane povodom stogodišnjice Zavoda za kemiju i biokemiju Medicinskog fakulteta u Zagrebu sa "sve je za pet".

* Dr. sc. Nenad Raos
 e-pošta: raos@imi.hr